

6,6 R

ΧΩΡΙΣ
ΠΑΡΕΛΘΟΝ

Σεισμολόγοι: Γιατί

«Ο ΣΕΙΣΜΟΣ ΣΗΜΕΙΩΘΗΚΕ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΣΤΙΣ ΛΙΣΤΕΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ

Προβλέψεις...

ΑΙΧΜΕΣ

Ο ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟΣ σεισμός που έγινε στη χώρα τα τελευταία χρόνια ΔΕΝ προβλέφθηκε από κανέναν

Του
Αντ. Ρενιέρη

από όσους ισχυρίζονται ότι προβλέπουν σεισμούς. Βλέπετε ο σεισμός έγινε σε μια περιοχή που - μέχρι χθες - δεν εθεωρείτο σεισμογενής. Έτσι κανένας από τους σύγχρονους προφήτες δεν είχε την ιδέα να προβλέψει σεισμό σε μια τέτοια περιοχή. Όλοι προτιμούν για τις προγνώσεις τους τη σιγουριά των ακτών του Ιονίου Πελάγους που παράγει σχεδόν καθημερινά σεισμούς και έτσι οι πιθανότητες να επαληθευθούν οι «προγνώσεις» είναι αυξημένες. Ενώ στην Κοζάνη, που να προβλέψετε σεισμό αφού μόνο κάθε χίλια χρόνια συμβαίνει; Ο προχθεσινός σεισμός απέδειξε αυτό που πολλές φορές έχουμε υποστηρίξει: Πρόγνωση σεισμού δεν μπορεί ακόμη να γίνει κατά τρόπο κοινά αποδεκτό. Γιατί αν δεν μπορείτε κύριοι να προβλέψετε τα 6,6 Ρίχτερ, αναρωτιέται κανείς τι είδους προγνώσεις μπορείτε να κάνετε... Τουλάχιστον ας γίνει δίδαγμα για όλους: Αντί για προγνωσιολογία να ασχοληθούμε (πολιτεία και πολίτες) με σωστές αντισεισμικές κατασκευές, σωστή ενημέρωση για τους σεισμούς και την αντιμετώπιση των συνεπειών τους, καθώς και με ακόμη περισσότερη ετοιμότητα και οργάνωση απέναντι στο πιο φονικό φυσικό φαινόμενο...

Το χτύπημα του Εγκέλαδου αιφνιδίασε για μία ακόμη φορά τους επιστήμονες, που παραδέχονται ότι ελάχιστα γνωρίζουν για το φαινόμενο των σεισμών. Όπως στο Κόμπε της Ιαπωνίας έτσι και στην Κοζάνη ο σεισμός σημειώθηκε σε περιοχές

ΠΡΩΤΟ βασικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγουν οι επιστήμονες από τον σεισμό του Σαββάτου είναι ότι καμία περιοχή, πλέον, δεν μπορεί να θεωρηθεί ασφαλής από τους σεισμούς. Όπως διαπιστώνει ο κ. Δημήτρης Παπανικολάου, πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), οι λεγόμενες «ασεισμικές» περιοχές συνεχώς ελαττώνονται.

Δημήτρης Παπανικολάου, πρόεδρος του Οργανισμού Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας

«Αυτές, μάλιστα, θα πρέπει να θεωρούνται περισσότερο επιρρεπείς στους καταστροφικούς σεισμούς αφού η πολιτεία, οι τοπικές αρχές και οι κάτοικοι έχουν εφησυχάσει και δεν παίρνουν τα απαραίτητα μέτρα. Αντίθετα, - συνεχίζει ο ίδιος - οι περιοχές που συγκαταλέγονται στις υψηλού κινδύνου είναι καλύτερα προετοιμασμένες, αφού οι συχνές δονήσεις δεν αφήνουν κανένα να ξεχνάει τον κίνδυνο του Εγκέλαδου».

Πάντως, όπως επισημαίνει ο καθηγητής, όσο περνούν οι ώρες ανακαλύπτονται περισσότερες καταστροφές και η έκταση των ζημιών φαίνεται να είναι μεγαλύτερη από ό,τι είχαν διαπιστώσει αρχικά οι αρμόδιοι.

Ο σεισμός αυτός δίνει μια μεγάλη ευκαιρία για τους επιστήμονες να μάθουν για το μεγάλο μυστήριο της φύσης. «Κάθε σεισμός είναι ένα νέο μάθημα για εμάς. Η επιστήμη έχει ακόμη πολύ δρόμο να διαβεί μέχρι να αποκωδικοποιήσει τα μυστικά τους», λέει ο κ. Παπανικολάου.

Γιώργος Σταυρακάκης, αναπληρωτής διευθυντής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Αστεροσκοπείου Αθηνών

Αιφνιδιασμένος, όπως πολλοί συνάδελφοί του, δηλώνει ο κ. Γιώργος Σταυρακάκης, αναπληρωτής διευθυντής του Γεωδυναμικού Ινστιτούτου του Αστεροσκοπείου Αθηνών. «Δεν ξέραμε τη "συμπεριφορά" της περιοχής και επομένως είχαμε αντικειμενική δυσκολία για την εκτίμηση της εξέλιξης της σεισμικής ακολουθίας». Ο σεισμός της Κοζάνης δίνει καινούργιες κατευθύνσεις στους Έλληνες επιστήμονες. Σύμφωνα με τον κ. Σταυρακάκη, αποδεικνύεται ότι «σεισμός μπορεί να γίνει οπουδήποτε όταν μία χώρα χαρακτηρίζεται σεισμογενής. Σκεφτείτε να έχουμε σε επιφυλακή την Πελοπόννησο και να ε-

που βρίσκονταν τελευταίες στις λίστες επικινδυνότητας των σεισμολόγων. Στο μεταξύ, καθώς περνούν οι ώρες, ο κίνδυνος για μετασεισμό έντασης έξι Ρίχτερ στην Κοζάνη και στα Γρεβενά απομακρύνεται, όπως λέει ο κ. Βασίλης Παπαζάχος, καθηγητής Γεωφυσικής στο Αριστοτέλειο

Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, που επισκέφθηκε τις πληγείσες περιοχές. Οι επιστήμονες που μίλησαν στα «ΝΕΑ» επισήμαναν ότι «είναι ευτύχημα το γεγονός ότι δεν υπήρξαν θύματα, αφού σε τέτοιου μεγέθους σεισμούς χάνονται πολλές ανθρώπινες ζωές».

Χωριό Καλαμίτσι. Απόγνωση έξω από το γκρεμισμένο σπίτι της

Ξαφνίζονται χωριά στην Κοζάνη. Κάπως έτσι έγινε και στο Κόμπε της Ιαπωνίας».

Ευθύμιος Λέκκας, καθηγητής Δυναμικής Τεκτονικής Εφαρμοσμένης Γεωλογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

«Περίεργο» χαρακτηρίζει τον σεισμό του Σαββάτου ο κ. Ευθύμιος Λέκκας, καθηγητής στο Τμήμα Γεωλογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, που επισκέφθηκε την περιοχή το μεσημέρι του Σαββάτου μαζί με τα υπόλοιπα μέλη του επιστημονικού κλιμακίου αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών. Η ένταση των μετασεισμών και η κατανομή των ζημιών είναι τα δύο στοιχεία που επισημαίνει ο καθηγητής. «Θα περίμενε κανείς ένα μεγαλύτερο μετασεισμό μέχρι και έξι Ρίχτερ, κάτι που δεν έγινε. Αντίθετα, έχουμε ένα σεισμό κάθε ώρα σχεδόν, έντασης 4 με 5 Ρίχτερ. Δεν μπορούμε ακόμη να καταλάβουμε γιατί μερικά χωριά σε απόσταση 10-15 χιλιομέτρων από το ρήγμα υπέστησαν ζημιές και άλλα όχι».

Πάντως, όσο περνούν οι ώρες, η πιθανότητα μεγάλου μετασεισμού μειώνεται. «Τα κρίσιμα εικοσιτετράωρα είναι τα πρώτα τέσσερα πέντε και είναι δύσκολο πλέον να δούμε περισσότερα από 5,5 Ρίχτερ». Ο κ. Λέκκας αποδίδει σε «φοβερή συγκυρία συμπτώσεων» το γεγονός ότι δεν υ-

πήρξαν θύματα. «Δεν θα ήταν έκπληξη να είχαμε ακόμη και 200-300 νεκρούς από σεισμό τέτοιας έντασης».

Τα γεγονότα της Κοζάνης και των Γρεβενών αποδεικνύουν για μια ακόμη φορά πόσο περιορισμένες είναι οι ανθρώπινες γνώσεις για το φαινόμενο των σεισμών. Κάθε σεισμός ακολουθεί τη δική του πορεία, τονίζει ο κ. Λέκκας, που επισκέφθηκε και το Κόμπε της Ιαπωνίας μετά τον εκεί καταστρεπτικό σεισμό του Ιανουαρίου. «Μόνο με τις επιτόπιες καταγραφές και παρατηρήσεις μπορούμε να αποκτήσουμε γνώσεις που θα μας βοηθήσουν σε μελλοντικές γρήγορες καταστάσεις. Κάθε φορά που ερχόμαστε σε σεισμόπληκτη περιοχή αισθανόμαστε πόσο φτωχοί σε γνώσεις είμαστε».

Άκης Τσελέντης, καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών

Ο κ. Άκης Τσελέντης, καθηγητής Σεισμολογίας του Πανεπιστημίου Πατρών τονίζει ότι ο κόσμος πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός το επόμενο 24ωρο. Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο νέων σεισμών στην περιοχή της Κοζάνης και επισήμανε ότι η συγκεκριμένη περιοχή είναι άγνωστη σεισμολογικά. «Η περιοχή που σημειώθηκε ο σεισμός είναι εκτός του δικτύου που παρακολουθούμε».